

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru modificarea și completarea anexei la Hotărârea Guvernului nr. 1.188/2022 privind aprobarea Planului național de cercetare, dezvoltare și inovare 2022—2027

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Anexa la Hotărârea Guvernului nr. 1.188/2022 privind aprobarea Planului național de cercetare, dezvoltare și inovare 2022—2027, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 969 și 969 bis din 5 octombrie 2022, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Punctul 5.3 se modifică și va avea următorul cuprins:

„5.3 Programul Organizații de cercetare performante

Scop: Îmbunătățirea performanței instituționale a organizațiilor de cercetare de drept public sau de drept privat, prin susținerea și dezvoltarea competențelor de cercetare existente la nivel instituțional, precum și al capacității de transfer a unor rezultate aplicabile

Obiectivele programului:

a) susținerea planurilor de dezvoltare instituțională în vederea creșterii performanțelor în domeniul de activitate, la nivelul departamentelor și colectivelor de cercetare;

b) reducerea gradului de fragmentare a sistemului național de cercetare-dezvoltare, prin stimularea constituirii de consorții CDI, a fuziunii voluntare a organizațiilor de cercetare și a trecerii voluntare a institutelor naționale de cercetare-dezvoltare în coordonarea instituțiilor de învățământ superior de stat;

c) crearea de consorții între infrastructurile similare sau complementare, capabile să ofere pachete integrate de servicii de cercetare;

d) susținerea competențelor naționale din instituții de cercetare în domeniile de specializare inteligentă;

e) dezvoltarea capacității proprii a organizațiilor de cercetare în următoarele direcții: valorificarea și difuzarea cunoștințelor și rezultatelor de cercetare; acordarea de asistență tehnică și de servicii științifice și tehnologice de înalt nivel în domenii prioritare; inițierea și dezvoltarea colaborărilor viabile cu parteneri din mediul economic public și privat; creșterea gradului de implicare și vizibilitate pe plan internațional; adoptarea de practici specifice științei deschise;

f) aducerea de valoare adăugată în sistemul național CDI și integrarea organizațiilor de cercetare românești în Spațiul european de cercetare (ERA) și/sau Spațiul european al învățământului superior (EHEA);

g) concentrarea și utilizarea în comun a resurselor CDI (infrastructură, resurse umane).

Indicatori de rezultat:

a) număr de parteneriate internaționale consolidate/dezvoltate;

b) număr de mecanisme de finanțare dezvoltate (granturi interne, concursuri studenți și altele asemenea);

c) număr de laboratoare de tip *living lab/fab lab* create;

d) număr de studenți/doctoranzi sprijiniți;

e) număr de evenimente de comunicare și popularizare a științei organizate;

f) instituții finanțate, cu planuri strategice îmbunătățite/competitive;

g) instituții finanțate, în urma constituirii de consorții CDI, fuziunea organizațiilor de cercetare sau trecerea institutelor naționale de cercetare-dezvoltare în coordonarea instituțiilor de învățământ superior de stat, în conformitate cu Legea nr. 25/2023 privind integrarea voluntară a organizațiilor de cercetare, dezvoltare și inovare din România în Spațiul European de Cercetare, precum și pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică.

Tipuri de proiecte:

Proiecte de dezvoltare instituțională

Scop: Susținerea proiectelor de dezvoltare instituțională pentru universitățile de stat și institutele aflate în subordonarea sau coordonarea acestora, institutele naționale de cercetare-dezvoltare (INCD-uri) din România și institutele Academiei Române, în vederea creșterii capacității și performanței instituționale

Obiective specifice:

a) implementarea planului strategic de dezvoltare instituțională în vederea îmbunătățirii performanțelor de cercetare, dezvoltare și inovare în domeniul de activitate;

b) valorificarea infrastructurii de cercetare existentă, prin creșterea gradului de utilizare și deschiderea accesului către operatori din mediul public și privat;

c) susținerea activităților de cercetare-dezvoltare ale studenților;

d) dezvoltarea capacității de inovare și antreprenariat la nivel instituțional și individual;

e) consolidarea unor parteneriate internaționale, corespunzător priorităților strategice ale instituției;

f) creșterea vizibilității naționale și internaționale;

g) promovarea interesului pentru știință și inovare;

h) dezvoltarea capacității instituționale pentru implementarea practicilor științei deschise (*open science*), astfel încât să se asigure alinierea cu recomandările și politicile Uniunii Europene privind știința deschisă.

Direcții de acțiune (intervenție) și tipuri de activități eligibile:

a) valorificarea infrastructurii de cercetare existente: exploatarea și utilizarea, dar și angajarea de noi cercetători pentru operarea infrastructurii;

b) dezvoltarea infrastructurii de inovare și antreprenariat (inclusiv antreprenariat social): crearea de laboratoare de tip *living lab/fab lab*, concursuri de antreprenariat, programe de antreprenariat și accelerare; premii de inovare, creativitate și antreprenariat; dezvoltare de platforme STEAM în parteneriat cu școli și licee;

c) mecanisme de cofinanțare: scheme de granturi de interes instituțional (de exemplu, studiul diasporei, *big data* pentru științe sociale, *data science & engineering*, agricultura 4.0, sănătate publică și altele asemenea); granturi pentru dezvoltarea de competențe în domenii strategice; granturi pentru dezvoltarea de competențe necesare implementării științei deschise (managementul datelor de cercetare, dezvoltarea și integrarea de infrastructură, servicii și depozite digitale ș.a.); granturi interne pentru studenți. Pentru această activitate, instituția derulează sau urmează să dezvolte programe a căror finanțare se face în proporție de minimum 50% din surse proprii;

d) pregătire strategică și comunicare, colaborări internaționale: studii de poziționare strategică, workshopuri exploratorii; școli de vară/studii avansate; studii de *foresight*, mobilități pentru dezvoltarea colaborărilor internaționale la nivel instituțional; strategii de comunicare.

O propunere de proiect poate aborda una sau mai multe direcții de acțiune (intervenție).

Finanțarea instituțională complementară

Scop: Susținerea capacității instituționale a organizațiilor publice de cercetare de a răspunde la provocările economice și societale, pe baza performanței rezultatelor obținute în producerea de cunoaștere și a impactului economic și societal al activităților de cercetare și transfer tehnologic

Normele metodologice de evaluare se stabilesc prin ordin al conducătorului autorității de stat pentru cercetare-dezvoltare.

Proiecte de stimulare a integrării voluntare a organizațiilor de cercetare

Scop: Creșterea performanței și capacității instituționale a organizațiilor de cercetare de drept public sau de drept privat, prin finanțarea organizațiilor rezultate în urma procesului de integrare voluntară în conformitate cu Legea nr. 25/2023

Obiective specifice:

a) implementarea planului strategic de dezvoltare instituțională în vederea îmbunătățirii performanțelor de cercetare, dezvoltare și inovare în domeniul de activitate;

b) valorificarea infrastructurii de cercetare rezultate în urma integrării, prin creșterea gradului de utilizare în comun și deschiderea accesului către operatori din mediul public și privat;

c) valorificarea resursei umane de cercetare rezultate în urma integrării, prin dezvoltarea unor parteneriate internaționale și participarea la: programele-cadru europene, programele de dezvoltare (inter-)regionale, inițiativele europene și internaționale, programele operaționale naționale;

d) creșterea impactului socioeconomic al rezultatelor cercetării, dezvoltării și inovării;

e) promovarea cooperării între actorii din domeniul cercetării și inovării în jurul unor teme de cercetare comune;

f) crearea și susținerea de noi locuri de muncă în sistemul național de CDI;

g) creșterea capacității instituționale prin dezvoltarea de noi strategii în domenii specifice: recrutarea personalului de cercetare prin ERA Talent Platform, promovarea științei deschise, marketing, inovare, proprietate intelectuală, transfer tehnologic, comercializare, susținere întreprinderi inovatoare (tip start-up/spin-off), digitalizare;

h) dezvoltarea profesională a cercetătorilor și personalului suport prin stagii de perfecționare de scurtă durată, schimb de experiență cu întreprinderi inovatoare, contribuție la derularea programelor de studii universitare și postuniversitare, cursuri de formare și specializare;

i) adoptarea și implementarea cartei și codului cercetătorilor și obținerii logoului «HR Excellence in Research».

2. La punctul 5.6, subpunctul 5.6.1 se modifică și va avea următorul cuprins:

„5.6.1 Subprogramul Parteneriate pentru agenda strategică

Tipuri de proiecte:

Provocări — Agil

Scop: Dezvoltarea de parteneriate între organizațiile de cercetare ce propun fie soluții la provocări punctuale din cadrul Agendei strategice de cercetare, fie progrese substanțiale în înțelegerea fenomenelor asociate acestor provocări

Parteneriatul poate include și întreprinderi, dar și beneficiari finali ai rezultatelor. Perioada de implementare este de maximum 24 de luni.

Provocări — Schimbare

Scop: Abordarea multi-, inter- și transdisciplinară a provocărilor societale stabilite în Agenda strategică de cercetare, prin constituirea unor consorții mai largi de organizații de cercetare (minimum 3 organizații diferite)

Parteneriatul poate include și întreprinderi, și beneficiari finali ai rezultatelor, cu o durată de maximum 48 de luni pentru implementarea proiectului.

Centre de excelență

Scop: Constituirea de parteneriate într-o zonă de excelență științifică demonstrată ale unor organizații de cercetare (minimum 4 organizații), pentru a crea masa critică și interdisciplinaritatea necesare adresării unor provocări din Agenda strategică de cercetare

Parteneriatele se construiesc pe o agendă comună de cercetare și inovare, ce poate aborda o arie extinsă de teme de interes. Se finanțează cu precădere resursa umană implicată, accentul fiind pus pe interdisciplinaritate, colaborare și masă critică. Centrele de excelență sunt poli instituționali, inclusiv pentru atragerea și menținerea cercetătorilor din străinătate.

Perioada de implementare este de 5—7 ani.

CDI pentru securitate cibernetică

Scop: Întărirea capacității de răspuns a României la provocările în materie de securitate cibernetică, din perspectiva cercetării, dezvoltării, inovării și digitalizării în domeniu și asimilării tehnologiilor emergente, contribuind astfel la construirea unui spațiu cibernetic deschis și securizat și la creșterea încrederii cetățenilor în instrumentele și serviciile digitale

Se dezvoltă parteneriate între organizațiile de cercetare de drept public sau privat și/sau întreprinderi ce propun soluții CDI în domeniul «Securitate civilă pentru societate» stabilit în Agenda strategică de cercetare, cu zona de impact societal «Creșterea securității cibernetică și menținerea unui mediu online mai sigur».

CDI în medicină personalizată

Scop: Susținerea cercetării, dezvoltării și inovării de vârf prin aplicarea și generarea unor tehnologii și metodologii de profilări moleculare, cercetare în genomică, imagistică medicală, în vederea instituirii unor măsuri terapeutice personalizate și de prevenție; oferirea unor soluții la gestionarea volumelor mari de date clinice și biologice diversificate, interoperabilitate și standardizare în utilizarea noilor tehnologii/metodologii

Se dezvoltă parteneriate între organizațiile de cercetare de drept public sau privat și/sau întreprinderi ce propun soluții CDI în domeniul «Sănătate», stabilit în Agenda strategică de cercetare.”

3. La punctul 5.7 subpunctul 5.7.1, tipul de proiecte Bursa de nevoi „de la idee la piață” se modifică și va avea următorul cuprins:

„Bursa de nevoi «de la idee la piață»

Scop: Rezolvarea problemelor și provocărilor identificate în zona publică, prin competiții specifice/dedicate cu scopul de a stimula cercetătorii, organizațiile de cercetare și beneficiarii privați să găsească și să dezvolte soluții inovative și durabile

Programul constă într-un proces de finanțare etapizat de la idee la transferul în piață, de la nivelul de maturitate tehnologică TRL 1 (idee) la nivelul de maturitate tehnologică TRL 8 (implementare precomercială), în 3 etape. Fiecare etapă are rolul de a filtra soluțiile propuse în funcție de gradul de inovare, stadiul de dezvoltare, riscul de implementare și apropierea de piață. Pentru fiecare nevoie identificată se va trece, de regulă, prin cele 3 etape, dar nu este exclusă finanțarea în 2 etape, cu condiția ca intrarea în proces să se facă la un TRL superior.

Etape:

a) selectarea ideilor care pot rezolva provocarea și finanțarea lor inițială cu scopul de a ajunge în faza de concept funcțional (nivel de maturitate tehnologică TRL 4): în prima etapă se vor selecta și finanța până la 10 proiecte, cu o durată de implementare de până la 9 luni. Pot participa echipe din organizații de cercetare publice și private;

b) selectarea și finanțarea inițiativelor care au potențialul de a ajunge la stadiul de produs minim viabil (nivel de maturitate tehnologică TRL 7): în etapa a 2-a, proiectele pot beneficia de cofinanțare privată și implicarea beneficiarilor privați. Această etapă vine în întâmpinarea organizațiilor private dispuse să deschidă procesele interne de inovare, pentru a susține fluxul de idei și crearea de noi tehnologii și produse. În etapa a 2-a vor fi selectate până la 5 proiecte cu o finanțare publică care poate să fie de până la 10 ori finanțarea primită în etapa anterioară și o durată de implementare de până la 18 luni;

c) selecția și finanțarea soluțiilor care au cea mai mare șansă de a ajunge în piață (nivel de maturitate tehnologică TRL 8). Etapa a 3-a are ca scop finalizarea tehnologiei sau produsului și demonstrarea că funcționează în condițiile preconizate. În etapa a 3-a vor fi selectate și finanțate 1 sau 2 proiecte cu o finanțare de până la 10 ori din finanțarea primită în etapa anterioară și o durată de implementare de până la 18 luni.

Proiectele vor fi monitorizate de un manager de program pe parcursul tuturor etapelor cu scopul de a ghida echipele de cercetare și de a asigura rezultatele programului. Managerul de program va avea rolul de coordonare a mai multor astfel de competiții ale bursei de nevoi.”

4. La punctul 5.7 subpunctul 5.7.3, tipul de proiecte Stimularea exportului high-tech se modifică și va avea următorul cuprins:

„Stimularea inovării în întreprinderile prezente pe piața internațională

Scop: Dezvoltarea produselor și tehnologiilor high-tech care înglobează tehnologie românească patentată

Programul se adresează întreprinderilor prezente pe piața internațională cu produse și tehnologii high-tech, prin exploatarea dreptului de proprietate asupra brevetelor de invenție.”

5. La punctul 5.8 subpunctul 5.8.1, tipul de proiecte Parteneriate și misiuni europene se modifică și va avea următorul cuprins:

„Parteneriate și misiuni europene

Scop: Participarea și asigurarea contribuției financiare la programele de activități de CD organizate în cadrul parteneriatelor europene (cofinanțate, instituționalizate și programate în comun) și misiunilor asociate Programului-cadru Orizont 2020/Orizont Europa, pe baza unui mecanism de guvernare, selecție, decizie, implementare, monitorizare și evaluare a participării României la parteneriatele europene și misiuni

Sunt avute în vedere și inițiativele de programare comună (JPIs), precum și cele de tip ERANet — cofund, care sunt instrumente de sine stătătoare înființate în Orizont 2020 și continuă să funcționeze cu noi apeluri de proiecte transnaționale cu finanțare proprie, națională și în Orizont Europa, nefăcând parte din categoria parteneriatelor europene sau din cea a misiunilor europene.

Instrumentul poate fi finanțat sinergic/complementar cu PNRR/POCIDIF/POR, precum și cu bugetele altor ministere sau instituții publice din România.”

6. La punctul 5.8, subpunctul 5.8.2 se modifică și va avea următorul cuprins:

„5.8.2. Subprogramul Inițiative europene și internaționale

Scop: Susținerea participării la inițiativele europene și internaționale din care România face parte, altele decât Programul Orizont Europa

Tipuri de proiecte:

EUREKA

Scop: Susținerea participării întreprinderilor din România, în parteneriat cu organizații de cercetare, la competițiile internaționale Eureka

NATO

Scop: Cofinanțarea participării organizațiilor de cercetare din România în proiectele internaționale declarate câștigătoare în competițiile organizate NATO

Europa digitală

Scop: Accelerarea transformării digitale a economiei, prin cofinanțarea participării organizațiilor de cercetare de drept public/privat și a întreprinderilor din România la programul Europa digitală (DIGITAL).

Sinergii cu alte programe de cercetare & inovare europene și internaționale

Scop: Încurajarea, susținerea și premiarea participării organizațiilor de cercetare din România la programe europene cu componente CDI: InterReg — componenta 5, Danube Transnational Programme, European Defence Industrial Development Programme, inclusiv din cadrul Organizației Națiunilor Unite și altele asemenea.

Fondul European de Apărare

Scop: Susținerea entităților naționale care se află în coordonarea/subordinea Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării participante la programul «Fondul European de Apărare»”

7. La punctul 5.9, după subpunctul 5.9.6 se introduc trei noi subpuncte, subpunctele 5.9.7—5.9.9, cu următorul cuprins:

„5.9.7. Subprogramul Tehnologii cuantice

Scop: Crearea de soluții inovatoare și aplicabile în diverse sectoare ale economiei și societății prin construirea unui sistem

integrat pentru cercetarea, dezvoltarea și inovarea în domeniul tehnologiilor cuantice

Tipuri de proiecte: proiecte CDI; centre de cercetare avansate în tehnologia cuantică; dezvoltarea de aplicații cuantice, platforme de testare și validare; proiecte suport pentru cercetare și management; proiecte de participare la inițiativele și proiectele globale din domeniu; parteneriate CDI public-privat; proiecte suport pentru promovarea în societate a tehnologiilor cuantice.

5.9.8. Subprogramul Inteligență artificială

Scop: Susținerea cercetării, dezvoltării și inovării de vârf în domeniul inteligenței artificiale în vederea dezvoltării de soluții inovatoare și aplicabile transversal în diverse sectoare sociale care să conducă la utilizarea pe scară largă a noilor tehnologii pentru generarea de valoare adăugată în plan economic, social, cultural și administrativ

Tipuri de proiecte: proiecte CDI; centre de cercetare avansate în domeniul inteligenței artificiale; dezvoltarea de aplicații; aplicații de management a activităților industriale pe baza inteligenței artificiale, platforme de testare și validare; proiecte-suport pentru cercetare și management; proiecte de

participare la inițiativele și proiectele globale din domeniu; parteneriate CDI public-privat; platforme de gestionare și prelucrare de seturi de date; platforme hardware de procesare informațională; proiecte-suport pentru promovarea în societate a inteligenței artificiale; aplicații și proiecte-pilot în domeniu dezvoltate prin parteneriat între experți români din diaspora și experți din instituții din România; proiecte pentru dezvoltarea strategică a ecosistemului național de inteligență artificială.

5.9.9. Subprogramul sisteme autonome

Scop: Crearea de tehnologii și soluții autonome, transpuse în inovații cu impact semnificativ în diverse domenii, cum ar fi transportul, industria, securitatea națională, sănătatea sau tehnologia spațială

Tipuri de proiecte: proiecte CDI, care vizează îmbunătățirea eficienței, siguranței și autonomiei sistemelor, cum ar fi mașinile autonome, platformele aeriene fără pilot, roboții sau alte dispozitive inteligente; centre de cercetare avansate în domeniul sistemelor autonome; dezvoltarea de platforme de testare și validare a proiectelor; alte tipuri de inițiative în domeniul sistemelor autonome."

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,

Marian Neacșu

Ministrul cercetării, inovării și digitalizării,

Bogdan-Gruia Ivan

Ministrul economiei, antreprenoriatului și turismului,

Ștefan-Radu Oprea

Ministrul sănătății,

Alexandru Rafila

p. Ministrul educației,

Gigel Paraschiv,

secretar de stat

p. Ministrul apărării naționale,

Eduard Bachide,

secretar de stat

p. Secretarul general al Guvernului,

Mihnea-Claudiu Drumea

București, 8 decembrie 2023.

Nr. 1.248.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329

C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR

și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro

Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

